

6. prednáška (23.10.2023)

2D-polia

Podme programovať hry

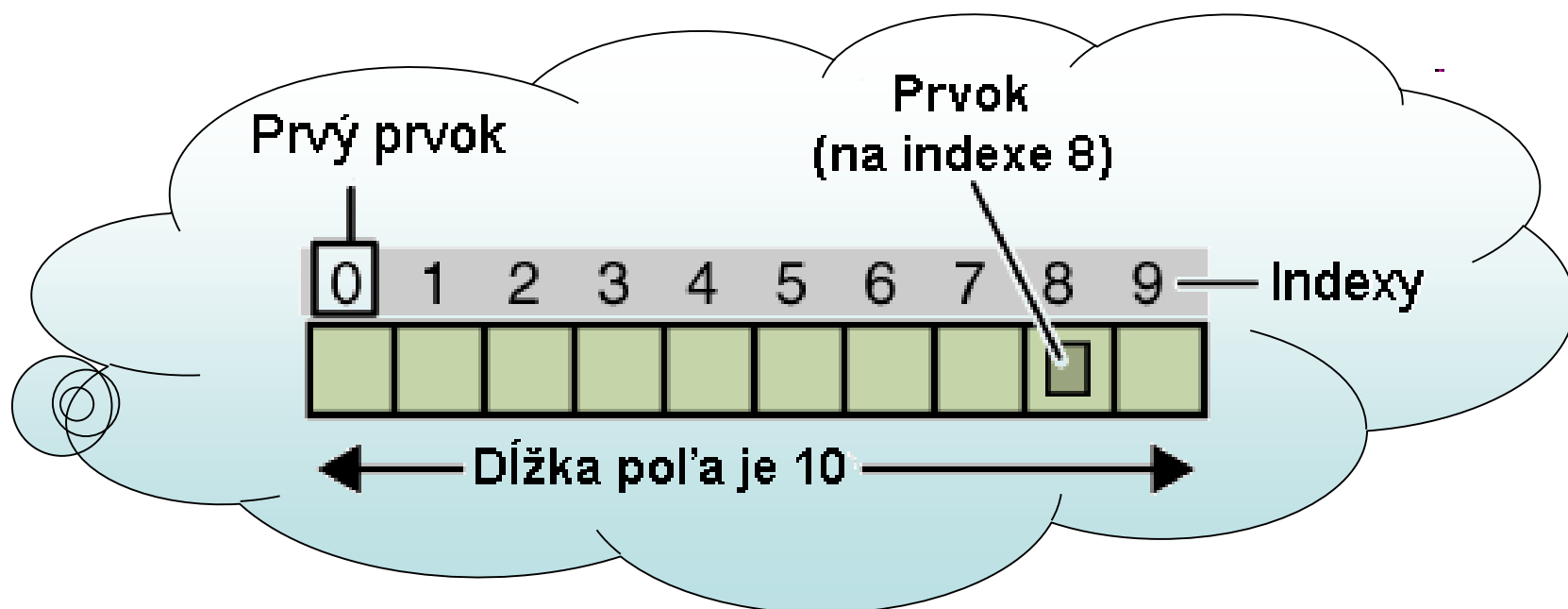
Čo už vieme...

- Vytvárať **nové triedy** „vylepšovaním“ existujúcich
- Poznáme **podmienkový príkaz** (if-else)
- Poznáme **cykly**: **for**, **while**, **do-while**
  - **break** a **continue** na ich prerušenie
- Metódy vracajúce hodnoty a príkaz **return**
- Komentáre, debugovanie
- Lokálne aj inštančné **premenné**
  - primitívny typ (8 typov) vs. referenčný typ
- **Polia** („poľové objekty“)

Polia - opakovanie

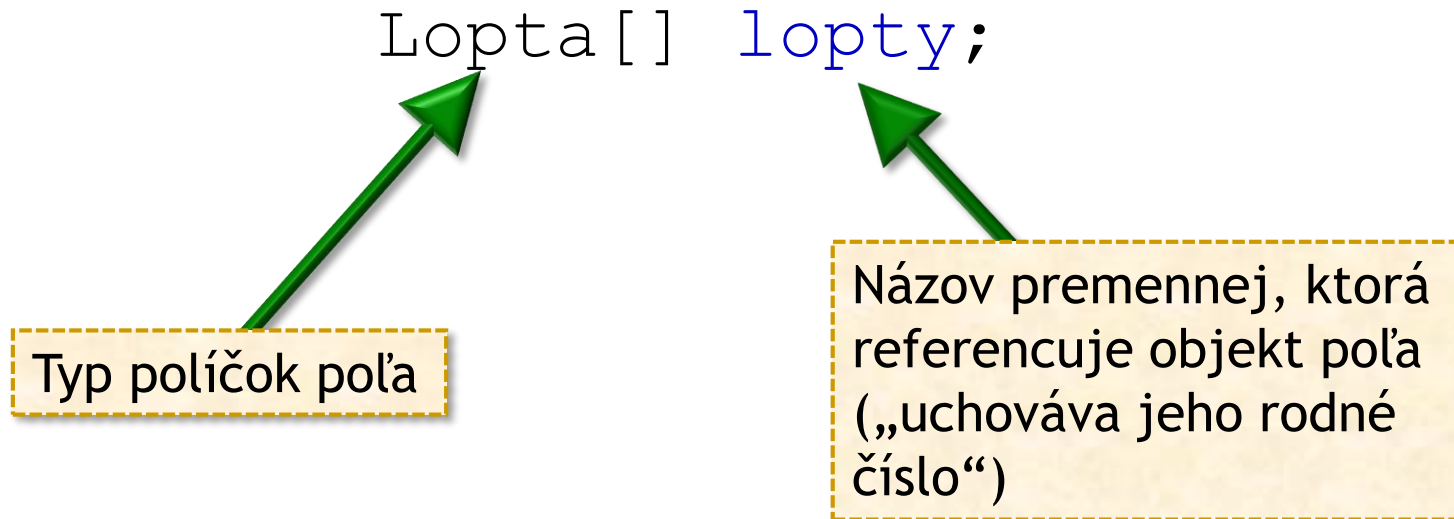
- Pole je špeciálny Java **objekt**, ktorý obsahuje veľa hodnôt (**políček**) rovnakého typu. Jednotlivé políčka sú číslované (indexované) od 0.

Deklarácia „poľovej“ premennej

- Deklarácia premennej referencujúcej „poľový“ **objekt**:

- u inštančných premenných pridáme **private**

Vytvorenie objektu poľa

```
lopty = new Lophta[5];
```

Typ políčok poľa

Počet políčok
vytváraného
poľa („poľového
objektu“)

- Vytvorí sa **objekt** „poľa“, ktorý sa skladá z **5 políčok**. Každé políčko je schopné uchovať jednu referenciu na objekt triedy `Lophta` (alebo **null**).
- Do premennej `lopty` sa uloží **referencia** na vytvorený „poľový“ objekt.

Prístup k políčkam poľa

```
lopty[0] = new Lopta();  
lopty[0].pohniSaSmerom(x, y);
```


Index políčka
poľa, s ktorým
chceme
pracovať

- Medzi hranaté zátvorky píšeme **index** políčka
- Indexy štartujú od 0!

Defaultné hodnoty a dĺžka poľa

- Po vytvorení poľa sú v jednotlivých políčkach poľa „**defaultné**“ **hodnoty** pre typ políčok poľa
- Počet políčok poľa získame pomocou „**length**“ (pozor, je to špeciálna vec, nie metóda, ako pri objektoch triedy String):

```
for (int i=0; i<lopty.length; i++) {  
  
}
```


Pozor, tu žiadne
zátvorky ()

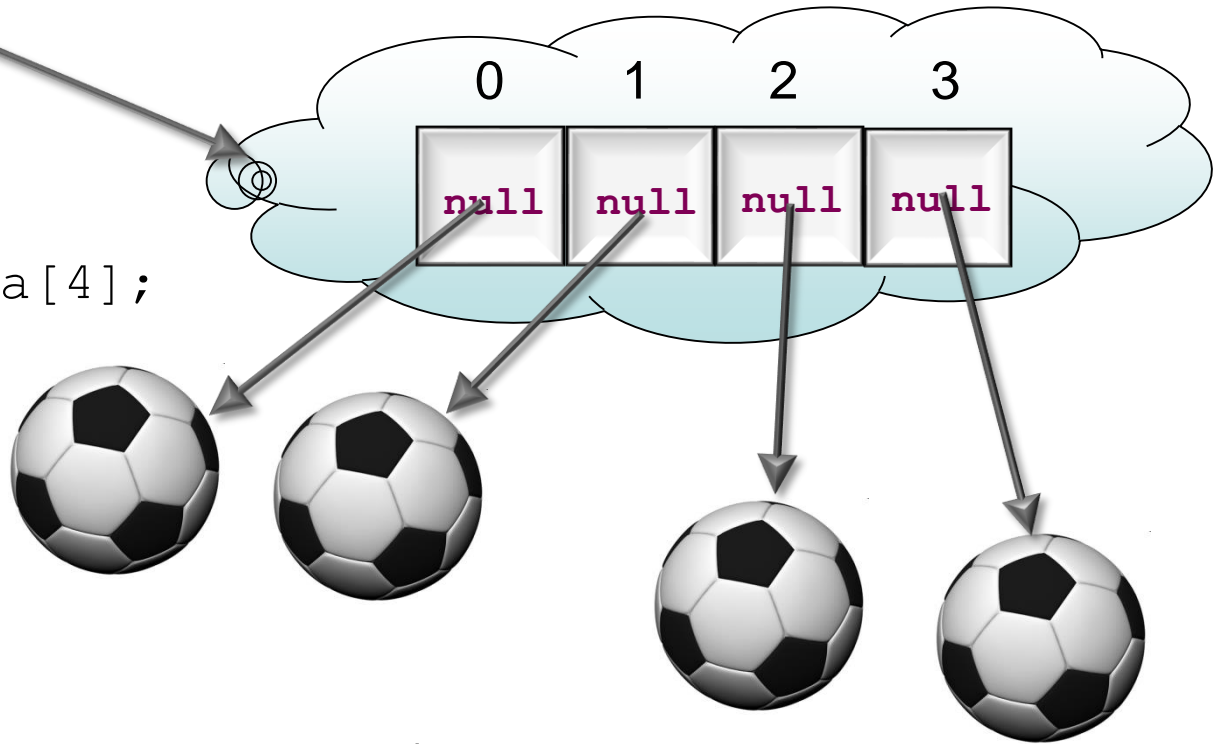
Lopty v poli

Lopta[] lopty


```
Lopta[] lopty;
```

```
lopty = new Lopta[4];
```


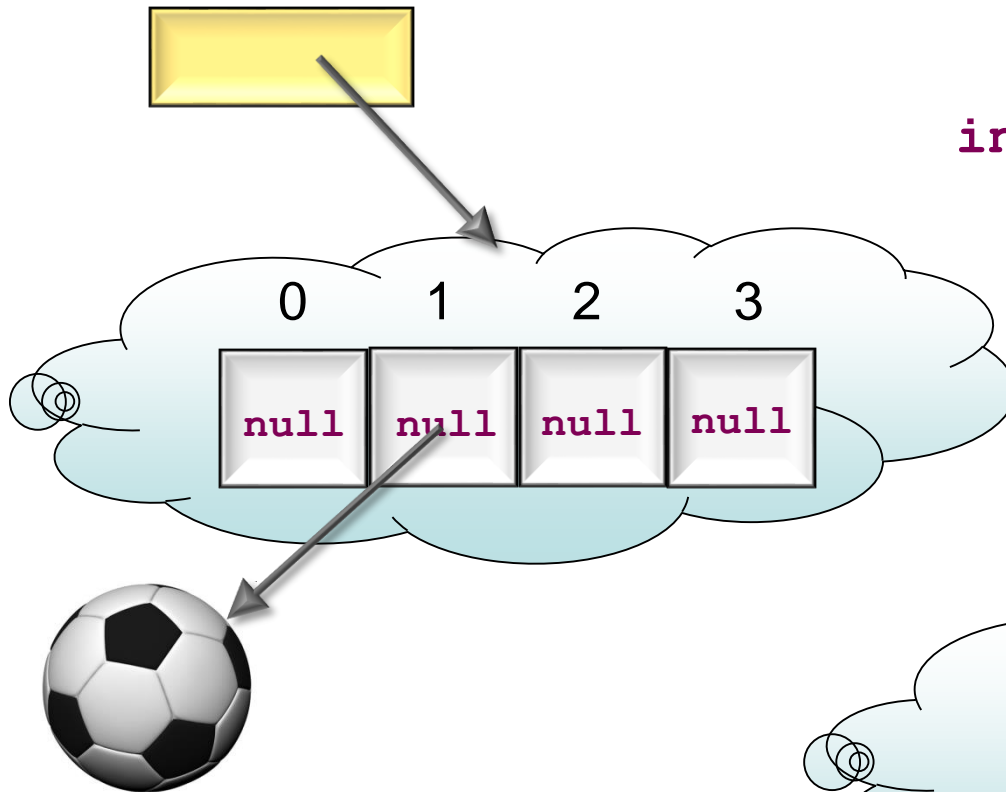
```
for (int i=0; i<lopty.length; i++) {  
    lopty[i] = new Lopta();  
}
```


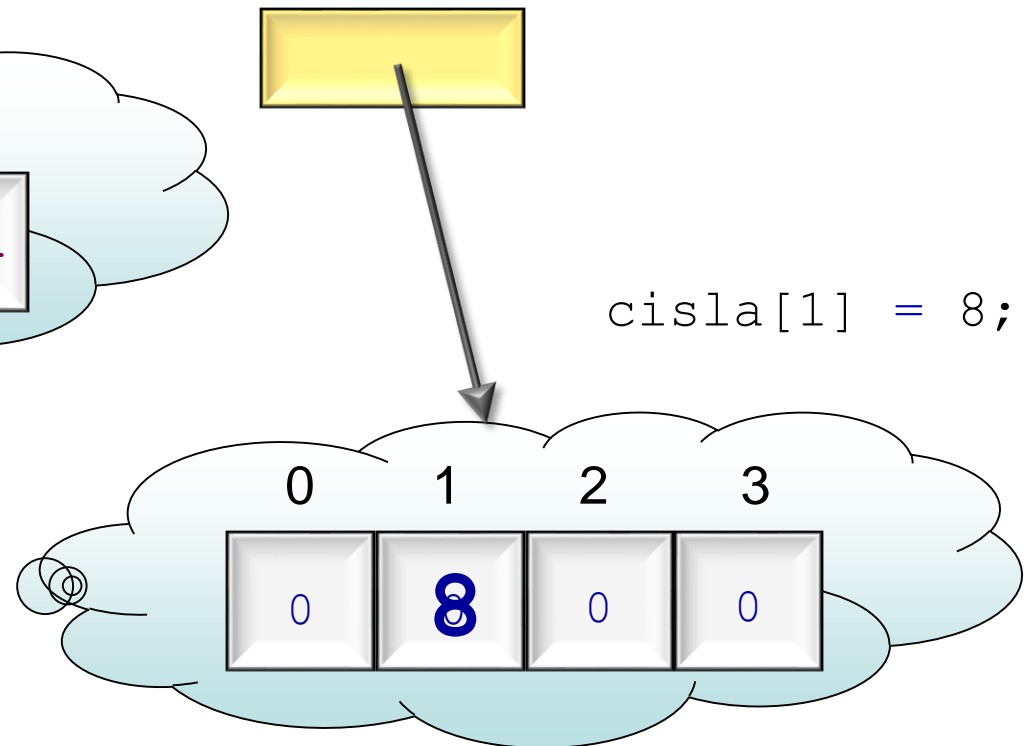
Pole referencií vs. pole hodnôt

```
Lopta[] lopty = new Lopta[4];
```



```
lopty[1] = new Lopta();
```

```
int[] cisla = new int[4];
```



```
cisla[1] = 8;
```


Preplnené pole...

- Čo ak sa rozhodneme do ihriska pridať ďalšiu loptu?
  - Veľkosť poľa po vytvorení nemožno zmeniť...

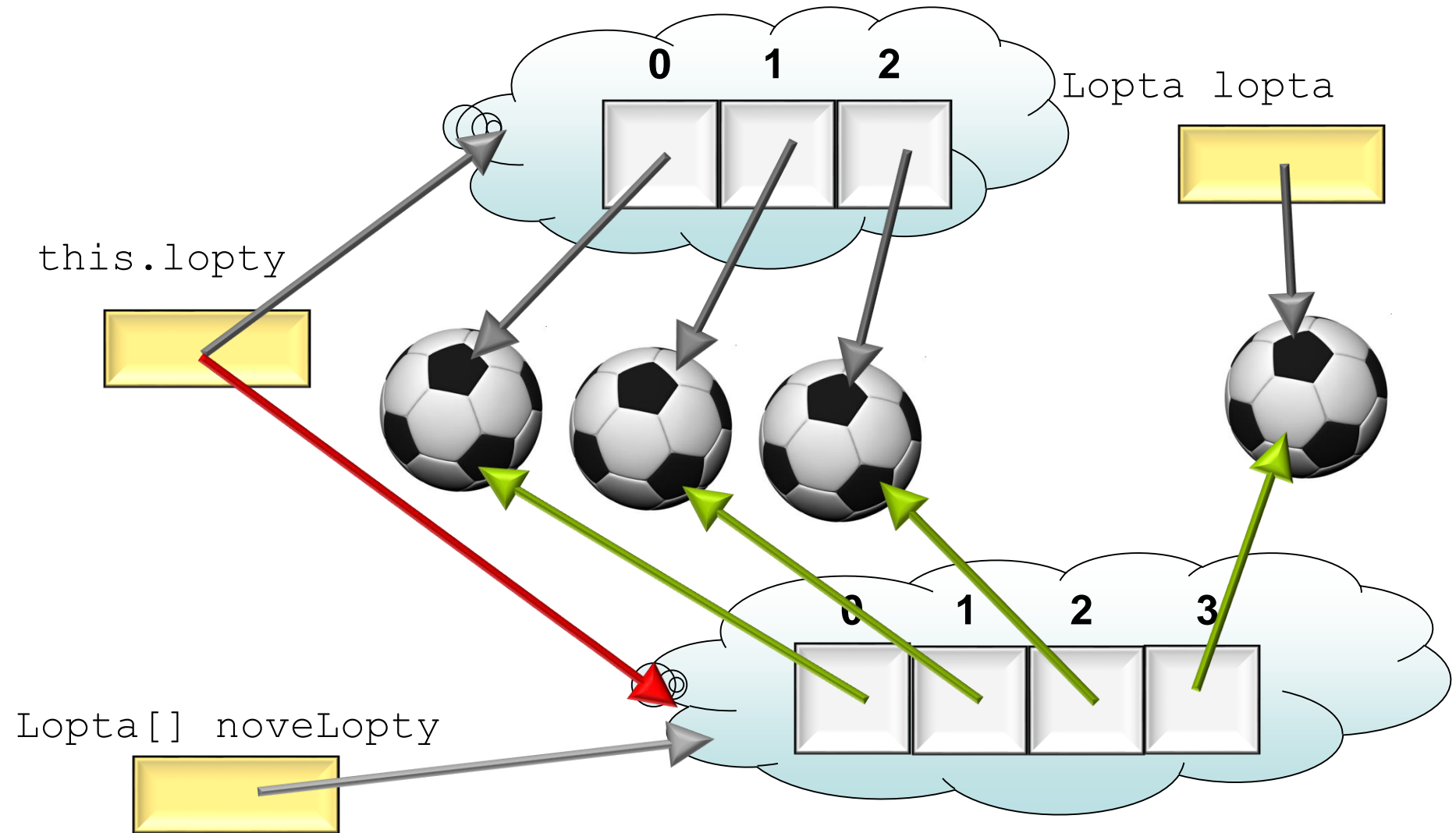

???

Pridanie lopty (pridajLoptu)

Pridanie lopty

```
public void pridaJLoptu(double x, double y) {
    Lopta novaLopta = new Lopta();
    this.add(novaLopta);
    novaLopta.setPosition(x, y);
}
```

Vytvoríme loptu

Vytvoríme nové o 1
políčko väčšie pole
(referencií na lopty)

```
Lopta[] noveLopty = new Lopta[this.lopty.length + 1];
```

```
for (int i = 0; i < this.lopty.length; i++) {
    noveLopty[i] = this.lopty[i];
}
```

Skopírujeme referencie z
pôvodného poľa do nového

```
noveLopty[noveLopty.length - 1] = novaLopta;
```

```
this.lopty = noveLopty;
```

Do posledného
políčka uložíme
referenciu na
pridávanú loptu

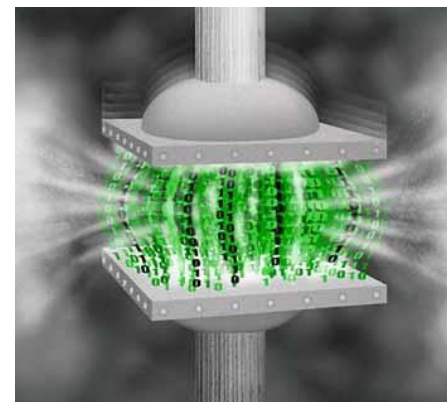
Inštančnú premennú lopty necháme
referencovať zväčšené pole

Zmenšenie poľa

● Idea:

- Vytvorí sa **nové pole** „zmenšenej“ veľkosti
- Prvky z pôvodného poľa, ktoré majú ostať, sa vhodne **skopírujú** do nového-zmenšeného poľa
- Premenná referencujúca pôvodné pole sa zmení tak, **aby referencovala** „zmenšené“ pole

Korytnačka – poliarka (1)

- **Algoritmus** na nájdenie indexu políčka s maximálnou hodnotou je **rovnaký** - je jedno, či políčko predstavuje počet kvetov v záhone, počet ľudí v byte, ...
- Vytvorme, si korytnačku, ktorá bude poznať základné metódy (a triky) na prácu s poliami...

Korytnačka – poliarka (2)

● Metódy na:

- Výpis poľa do konzoly
- Index najväčšieho prvku v poli celých čísel
- Index najmenšieho prvku v poli celých čísel
- Orezanie hodnoty (ak je hodnota väčšia ako zadané x, tak sa oreže na x)
- Vytvorenie poľa náhodných čísel zadanej dĺžky
- Zistenie, či v poli čísel sú nejaké 2 rovnaké čísla

Korytnačka – poliarka (3)

```
public void vypisPole(int[] pole)
```

Ak v poli niečo zmeníme,
zmena sa prejaví všade, kde
toto pole referencujeme...

Parametrom je
referencia na pole
(„poľový objekt“)

```
public int[] nahodnePole(int dlzka)
```

Metóda vráti **referenciu** na vytvorené pole
(„poľový objekt“), ktorého políčka sú
schopné uchovávať **int**-y (celé čísla).

2 rovnaké čísla v poli?

Idea:

- Vyskúšame **všetky dvojice** indexov a overíme, či tam nie sú rovnaké čísla...

Dvojice indexov pri dĺžke poľa 4 (indexy: 0, 1, 2, 3):

~~0 0~~

0 1

0 2

0 3

~~1 0~~~~1 1~~

1 2

1 3

~~2 0~~~~2 1~~~~2 2~~

2 3

~~3 0~~~~3 1~~~~3 2~~~~3 3~~

Stačí porovnať
[a,b], netreba
aj [b, a]

Neporovnávame
políčko so sebou
samým

2 rovnaké čísla v poli?

0 1

0 2

0 3

1 2

1 3

2 3

Porovnávané dvojice
ak `p.length` je 4.

```
for (int i=0; i<p.length-1; i++) {
    for (int j=i+1; j<p.length; j++) {
        ...
    }
}
```

Pre aktuálne `i` generujeme v `j`
postupne čísla od `i+1` po `length-1`

Vytvorenie inicializovaných polí

- Polia môžeme vytvoriť a inicializovať pripravenými hodnotami:

```
int[] pole = {2, 4, 8, 10, 1};
```

Premenná *pole*
bude referencovať
vytvorené pole.

Vytvorí pole čísel (intov) dĺžky 5 a
naplní ho vymenovanými hodnotami
Kombinácia: `new int[5]` a
piatich príkazov priradenia.

Vytvorenie inicializovaných polí

- `int` [] pole = {2, 4, 8, 10, 1};
- `char` [] znaky = {'a', 'x', 'r'};
- `String` [] retazce = {"Dobre", "rano", "Java"};
- Ako inicializačné hodnoty políček môžeme písať nielen literály, ale aj **výrazy** ...

```
for (int i=0; i<10; i++) {  
    int[] p = {i, i+1, i+2};  
}
```


Pár užitočných metód

- `Arrays.toString()` - vyrobí reťazec obsahujúci “pekný **výpis**” prvkov poľa:

```
int[] p = {5, 8, 9};
```

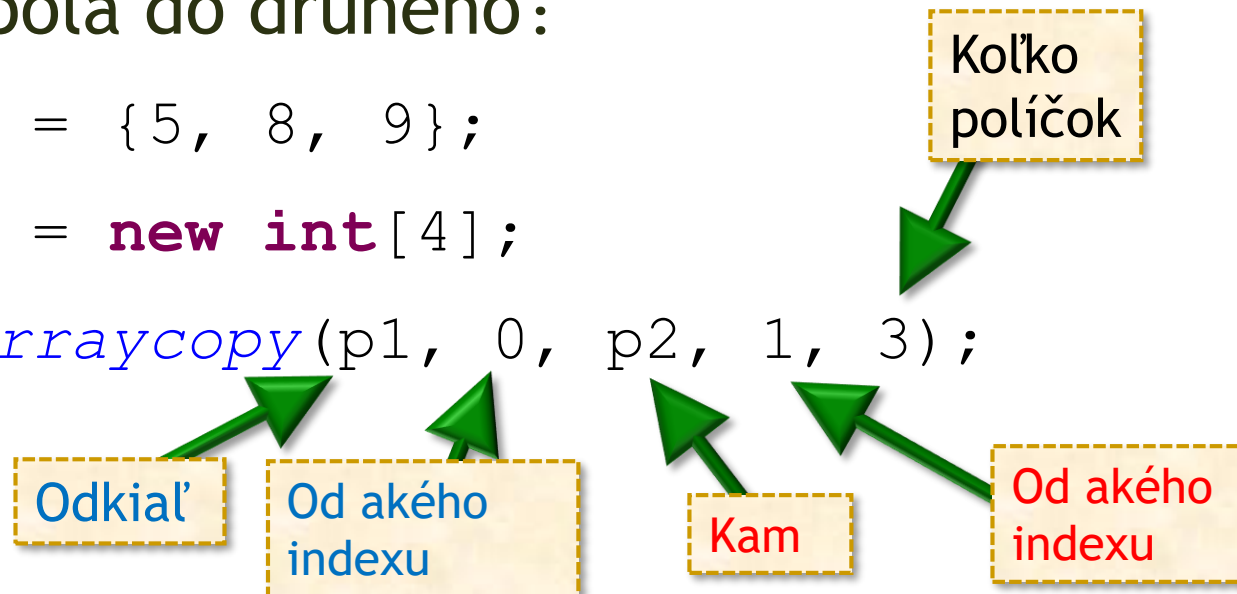
```
System.out.println(Arrays.toString(p));
```

- `System.arraycopy()` – **skopíruje** prvky z jedného poľa do druhého:

```
int[] p1 = {5, 8, 9};
```

```
int[] p2 = new int[4];
```

```
System.arraycopy(p1, 0, p2, 1, 3);
```


Piškvorky

- Hracia plocha: 15 x 15
- 1. hráč: červené bodky
- 2. hráč: modré bodky
- Víťazom je prvý, kto označí aspoň 5 rovnakých bodiek v rade, stĺpci alebo po uhlopriečke

Piškvorky - predpríprava

- Postup (bolo na cvičeniach):
  - Metóda na nakreslenie mriežky
  - Nakreslenie mriežky pri vytvorení plochy
  - Metóda na nakreslenie bodky do políčka
  - Obsluha klikania
  - Striedavá zmena farby
- Ako vyriešiť to, aby sa jedno políčko nedalo obsadiť 2-krát ?
  - Riešenie: **pamätajme si obsadenosť políček**

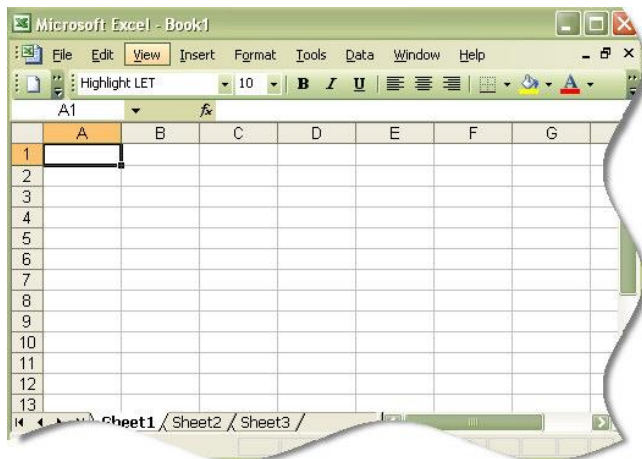
Spomínate si na projekt **Kvetinová farma** s poľom, ktoré uchovávalo počty kvetín v záhonoch?

2-rozmerné polia

- **Predstava:** 2-rozmerné pole = $m \times n$ matica („tabuľka“)
- Všetky políčka „tabuľky“ sú rovnakého typu
- Políčka sú prístupné pomocou **dvojice indexov**
- 2D pole = matica

[0][0]	[0][1]	[0][2]	[0][3]	[0][4]
[1][0]	[1][1]	[1][2]	[1][3]	[1][4]
[2][0]	[2][1]	[2][2]	[2][3]	[2][4]
[3][0]	[3][1]	[3][2]	[3][3]	[3][4]
[4][0]	[4][1]	[4][2]	[4][3]	[4][4]

2-rozmerné polia

- Deklarácia premennej schopnej referencovať 2-rozmerné pole, ktorého políčka sú daného typu:

```
int[][] pole;
```

Typ políčok poľa

Názov premennej
referenčného typu na
2D polia (intov)

```
boolean[][] pole;
```

```
Turtle[][] pole;
```


2-rozmerné polia - vytvorenie

- Vytvorenie 2-D poľa („poľového“ objektu):

```
int[][] pole = new int[10][15];
```

Akého typu majú
byť políčka

Rozsah prvého
indexu (počet
riadkov)

Rozsah druhého
indexu (počet
stĺpcov)

Celkovo sa vyrobí **10 x 15 = 150** „**int**-ových“ políčk.

2-rozmerné polia - prístup

- Prístup k položkám 2D poľa:

```
pole[3][4] = 100;
```

Názov premennej,
ktorá referencuje
objekt 2D poľa

Indexy políčka v
2D poli
[riadok][stlpec]

2-rozmerné polia - inicializácia

```
int[][] pole = {{1, 0}, {0, 1}, {1, -1}};
```

Vytvorenie a
inicializácia poľa
„v jednom“

Vytvorené pole je
vytvorené akoby
cez
`new int[3][2]`

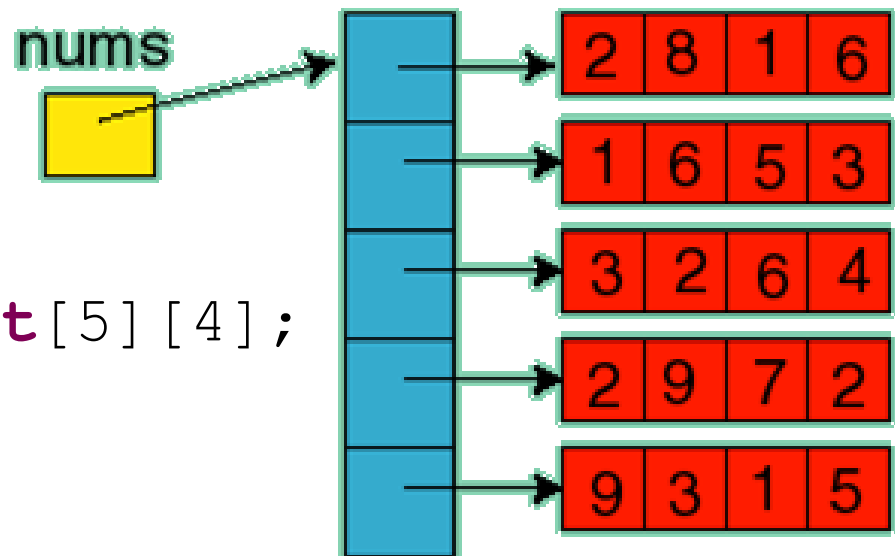
- Inicializujeme „po riadkoch“:

1	0
0	1
1	-1

Tajomstvo pre pokročilých

- V skutočnosti `int[][]` označuje premennú schopnú referencovať jednorozmerné pole, ktorého každé políčko je schopné referencovať nejaké jednorozmerné pole (riadok) s políčkami typu `int`

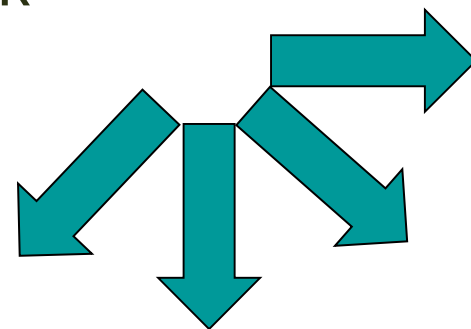


```
int[][] nums = new int[5][4];
```


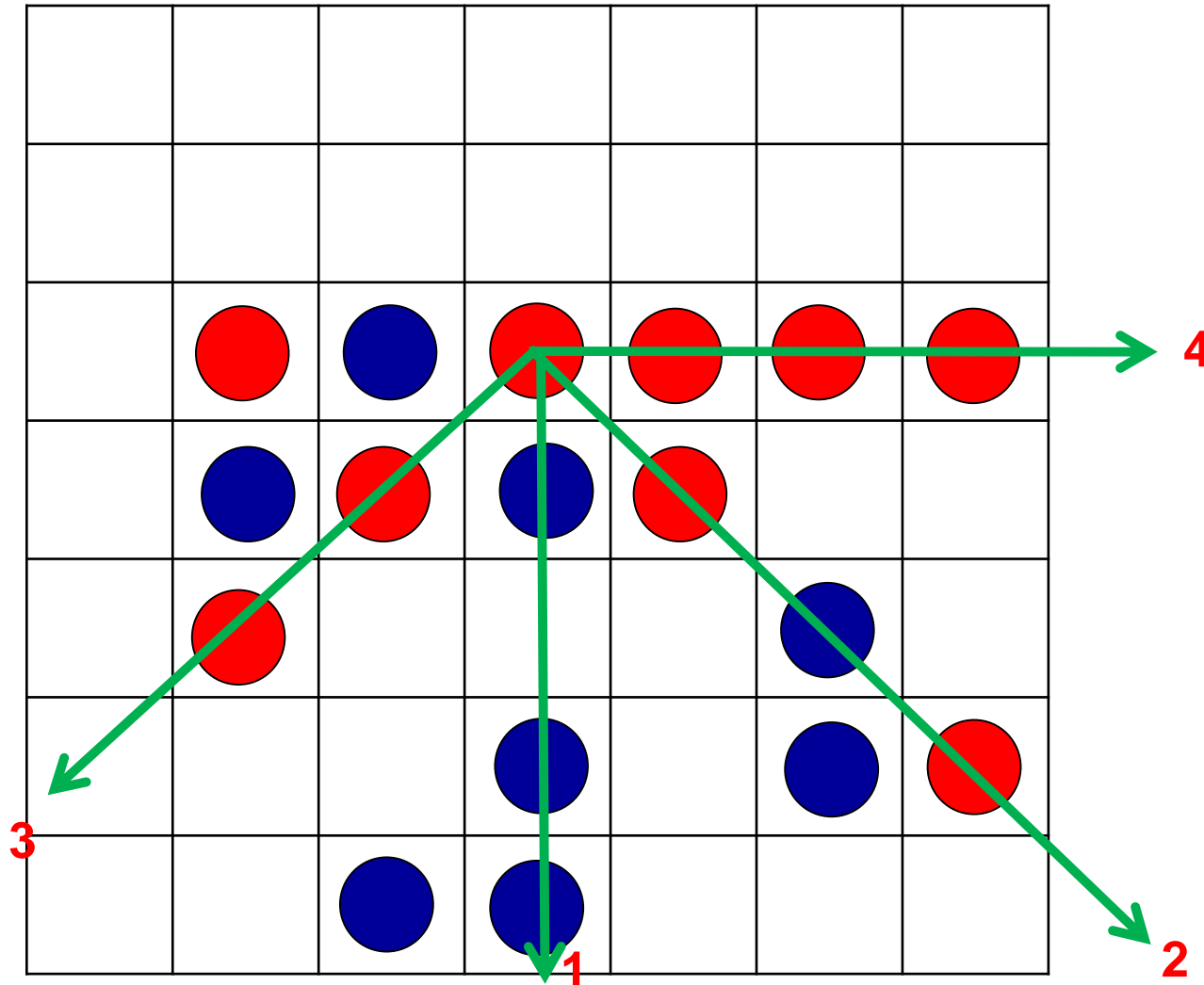
Piškvorky s 2D poľom

- Čo potrebujeme:
  - Ukladať si obsadenosť políček (0, 1, 2)
  - Nedovoliť znovu obsadiť obsadené políčko
  - Zistiť, či už nemáme výhru
- Stratégia na zistenie výhry:
  - Pre každé políčko zistíme, či ak sa z neho vyberieme **jedným zo 4 smerov**, tak prejdeme viac ako 5 rovnakých políček za sebou

Rovnakých v smere

Smer: 0

Smer: 1

Smer: 2

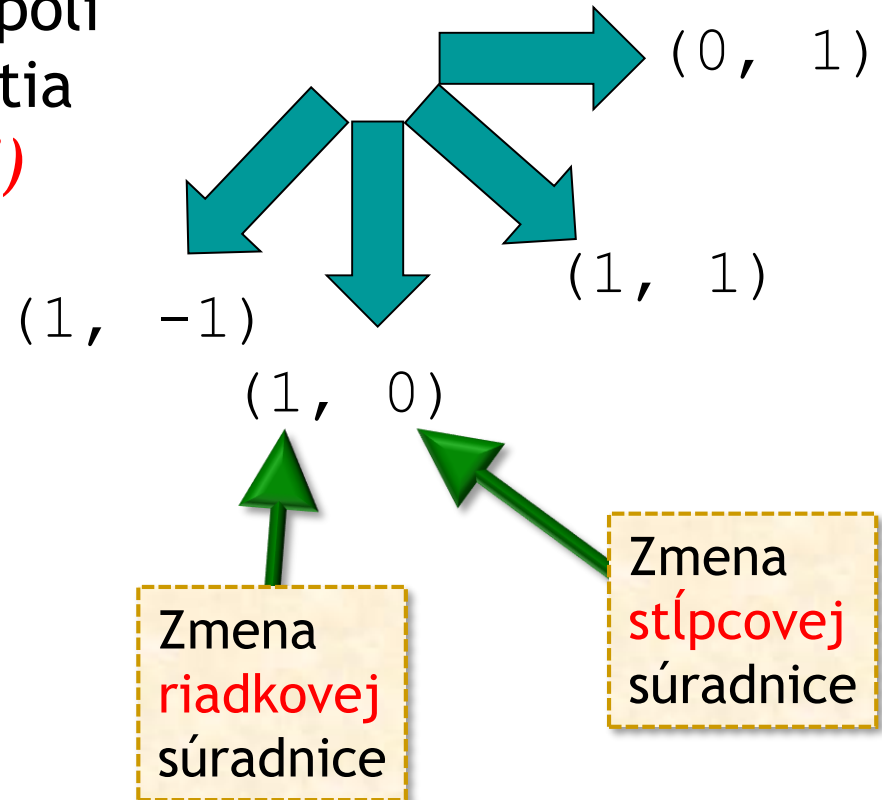
Smer: 3

Vektory posunutia

- Pri rôznych pohyboch v 2D poli sú užitočné vektory posunutia (zmeny): *(v riadku, v stĺpci)*

$(-1, -1)$	$(-1, 0)$	$(-1, +1)$
$(0, -1)$	$(0, 0)$	$(0, +1)$
$(+1, -1)$	$(+1, 0)$	$(+1, +1)$

Piškvorky

Užitočné metódy:

- `jePolicko(r, s)` - povie, či políčko so súradnicami `[r][s]` **existuje**
- `rovnakychVSmere(r, s, rPosun, sPosun)` - aká dlhá je postupnosť rovnakých políčok počnúc políčkom `[r][s]` a hýbajúc sa v určenom smere (v danom posune)
- `overPolicko(r, s)` - overí, či políčko `[r][s]` je začiatkom nejakej postupnosti 5 za sebou idúcich políčok rovnakej farby
- `overVyhru()` - overí, či aktuálne obsadenie políčok je výherné

overPolicko

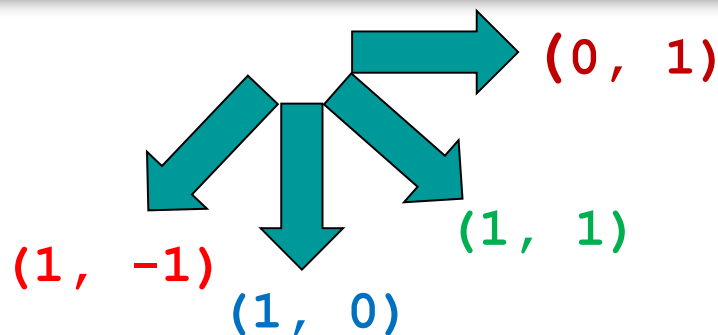
Overíme, či v niektorom zo smerov už nemáme 5 kameňov rovnakej farby


```

if (this.rovnakychVSmere(r, s, 1, -1) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}
if (this.rovnakychVSmere(r, s, 1, 0) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}
if (this.rovnakychVSmere(r, s, 1, 1) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}
if (this.rovnakychVSmere(r, s, 0, 1) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}

```


If-y sa líšia len 2 číslami.
Vieme zlepšiť kód?

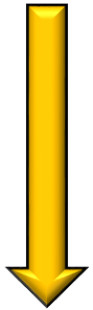

overPolicko

```

if (this.rovnakychVSmere(r, s, 1, -1) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}
if (this.rovnakychVSmere(r, s, 1, 0) >= 5) {
    this.hraBezi = false;
}
...

```



```

int[][] posuny =
{{1, -1}, {1, 0}, {1, 1}, {0, 1}};

```

Konkrétne „vektory“
posunutia uložíme do
inicializovaného poľa
... a využijeme cyklus

```

for (int smer = 0; smer < posuny.length; smer++) {
    int posunR = posuny[smer][0];
    int posunS = posuny[smer][1];
    if (this.rovnakychVSmere(r, s, posunR, posunS) >= 5) ...

```


Tajomstvá Javy pre pokročilých

- Zložené („kučeravé“) zátvorky:
  - ak by v kučeravých zátvorkách mal byť len jeden príkaz, tak ich nemusíme písať:

```
for (int i = 0; i < this.lopty.length; i++) {  
    noveLopty[i] = this.lopty[i];  
}
```

Menej skúseným
odporúčame tieto
„skratky“ zatiaľ
nepoužívať!

- this:
  - **this.** nemusíme (takmer nikdy) písať

Sumarizácia

- **Referencie na polia** môžeme používať ako parametre metód, metóda môže vrátiť referenciu na pole („polový objekt“)
- „Ďalší rozmer“ pre polia: **2-rozmerné polia**
  - piškvorky a iné stolové (doskové) hry
  - matice a výpočty nad nimi (násobenie matíc, redukcie matíc, ...)
  - zachytenie vzťahov a relácií (viac na PAZ1b)
  - spracovanie bitmapovej grafiky (počítačová grafika)

the end of part I.

Ďakujem za pozornosť !

